

En Joanet de Can Viñolas

En un punt de les Gavarres on es divideixen les aigües pluvials de la Selva i de l'Empordà, concretament en el trencant de Sant Mateu de Montnegre, hi viu en Joanet de Can Viñolas. Joan Pigem Viñolas Demon va nèixer el 12 de juliol a Llambilles i des de l'edat de sis anys que viu a Sant Mateu de Montnegre per això avui té moltes coses que explicar-nos.

— **Com va ser que va anar a viure a Can Viñolas?**

— El meu pare era barber, ebanista, fuster... i li va sortir la direcció d'una barberia a França. Però la meua mare li va dir: «Vols dir que abans de França no seria millor anar a viure a Can Viñolas, que va d'hereu a hereu?» Com que anava d'hereu a hereu es pensaven que tothom seria amo. Però no es pot dir mai això, perquè d'hereu a hereu té un límit: «A los hijos de mis hijos de varones e acres aquí terminan hembras y aquí terminan mis últimas voluntades». Així eren els testaments que es feien en aquell temps. I és clar, jo vaig sortir amo absolutament sense saber-ho.

— **I no ha pensat mai en marxar d'aquí?**

— Quan em vaig casar li vaig dir a la Conxita: «Si vols vendre la propietat i farem milions i farem el negoci que vulguis. Però tingues en compte que tots els negocis són presons sense reixes. I si aquí hi han viscut quatre-cent anys, no hi podem viure nosaltres?» I per això som aquí.

— **Abans hi havia alguna festa important per aquests volants?**

— La festa de Els Metges abans era una cosa fabulosa. L'orquestra la Principal de La Bisbal hi anava a tocar de franc perquè van tenir un músic malalt i van

prometre que si se'n sortia anirien a tocar cada any de franc per la festa de Els Metges. I se'n va sortir.

Aquí dalt el meu pare i la meua mare hi anaven amb carret, que encara és allà, marxaven a les enfosques cap a Montnegre i cap Els Metges, i tornaven a l'endemà passat.

— **Com és que la gent va anar marxar d'aquí?**

Abans hi havia molta gent aquí. Però la majoria masovers, van haver de marxar perquè els amos «duro»: un parell de pollastres per Nadal, tantes pessetes, tant d'això i tant d'allò. La gent va haver d'anar marxant i espavilar-se com va poder.

— **És cert que per aquestes muntanyes hi venia gent important de cacera?**

— Aquí venia a cacera amb nosaltres el Marquès de l'Amparo, que era conseller del Rei, en Damm, que era alemany i feia 2'10 d'alçada, que va inventar la cervesa Damm. O sigui la flor i nata d'Espanya. S'ajuntaven trenta-dos cavalls, escopetes de cinc trets i no van matar mai cap senglar, mai. Jo era petit, tenia onze anys i tenia una escopeta de fluixè i en Damm sempre deia: «ese crio siempre les va a buscar el cerebro».

— **Així, en sabia més vostè que no pas ells?**

— Sí, i és molt fàcil. Tots els animals del bosc saben la carretera millor que nosaltres. No n'hi ha cap que travessi la carretera sense que s'aturi a flairar. Per això ens hem de posar sempre a contravent. Els animals són més fins que nosaltres, perquè nosaltres tenim l'olfacte atrofiat ja de naixement perquè l'home menja el que no hauria de menjar. Perquè vostè em digui, què no menja l'home? L'home s'ho menja tot i és l'únic animal fet per Déu a la naturalesa per menjar fruites i verdures.

— **Últimament s'ha parlat molt de les Gavarres. Què li sembla?**

— Hi ha hagut aquesta febre d'això de les Gavarres. És una menció que va fer en Madrenys en un diari: «Salvem les Gavarres». I potser ni ell sap què vol dir les Gavarres. Des del Congost a Fanals, que és a Platja d'Aro, són Gavarres. De què ve aquest nom? Totes aquestes Gavarres eren oliveres i els grecs venien amb la barca, i de la barca els grecs en deien la gavarra. Venien a robar oli i hi havia lluites. Per això va quedar el nom de Gavarres. Si ningú sap què són les Gavarres! És una riquesa immensa. Perquè el suro perfecte que surt del globus terraquí encara avui és a casa, perquè